

של רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

(ספר אבי הנחל א' - מכתב עט)

מכתב

בי"ה, כ"ו אדר תשכ"ד.

עיני ולבי, העומד בראש המאמינים בהצדיק האמת שהוא השליט ומושל על כל ישראל לדור דור, הנובע ושופך עליהם מימי חכמתו שהם רפואות ותחבשות נוראות יקרות ונפלאות שלא נתגלו עדיין מעולם (ועתיד להתגלות בשלמות על-ידי מלך המשיח), וחותר במסירות בכל מיני עצות וביגיונות ותחבולות רבות לפרסם ולפאר ולכבד ולגדל את שם הצדיק האמת בכל העולמות. אשריך שזכית לכך, לברך ולהמלט מכפירות והתנגדות וחקירות וקשיות על הצדיק, שכל זה נמשך מהבעלי כבוד וגאווה הצדועים והשקרנים ועזי פנים המתנגדים וחולקים ומדברים שקרים על הצדיק בגאווה ובוז, וכל עסקם ומגמתם להרוחיק את ישראל מהצדיק האמת בחינת משה משיח, שעל-ידי זה הם מחריבים ומאבדים את העולם שנברא רק בשביל הצדיק שיכול לקרב את כל העולם לה' יתברך ותורתו בתכלית השלמות (ועל-ידם התגברות הכפירות ואפיקורסות וכל הגזרות והצרה והשוואה של היטלר עמלק ימח שמו). שלום וחיים ארזים וכל טוב.

הבורא יתברך ואני ואתה יודעים פנימיות שאיפות לבך הטוב והישר הכוסף וחושק ומתגעגע לבטל ולסלק מוחך ודעת עצמך לגמרי ולהמשיך עליך ועל כל ישראל רוח חכמה רוח נבואה של הצדיק האמת היחיד בעולם, היורד עד עמקי תהום להעלות נפשות משם ומעלה אותם למעלה משמי השמים. מי יערך שבחו, מי יספר נוראות נדלתו, אין דגמתו. ההתעוררות והשתוקקות אל עצם האמת הטמון וצפון בעמקי לבך המביין ומרחיק ראות, זה גרם לעורר בלבי תוקף תשוקת אהבתי אליך עד אין קץ וגבול. אהבה אמיתית כזאת (בל תמוט לעולם) שאין עוד דגמתה בעולם. אהבה קדושה צחה נקיה וטהורה בלי שום פניה של כבוד או ממון, ולא שום דבר של עסקי עולם הזה כלל וכלל. ומעצם האהבה הנפלאה אינך זז ממחשבת ומלבי אפילו שעה אחת, ותמיד אני מצפה ומחכה ומשתוקק ומתגעגע ומתפלל לישועת נפשך, והעיקר להכניס ולהאיר בלבך אור הצדיק האמת שהוא עיקר הישועה בשלמות והרפואה לכל, בגוף ובנפש בזה ובבא לצנח. כשמעיינים ומדברים בהחזושים שחידש החכם האמת, אזי נתעורר ונתגלה ים החכמה שהוא מקור היראה, ואזי נופל יראת ה' על זה שמדבר ומעיין בהחידוש.

על-ידי רוח נבואה ורוח הקודש של הצדיק האמת, זוכין לאמונת חידוש העולם, ונתבטל הנהגת חכמת הטבע, ומתנהג העולם על-ידי השגחה ונפלאות. אהבה לצנח ומתפלל בעדו תמיד, בכל עת ובכל שעה, ישראל דב אודסר

(ספר ימי מוהרני"ת [רבי נתן] - סימן נו)

סיפור

... וביום חמישי שהוא יום לפני ערב סכות, נכנסתי אליו [לרבינו הקדוש] סמוך למנחה, ועמד לפני רבי נפתלי חברי ושאר אנשים, והוא היה חלוש ביותר וחליו התגברה מאד, ואמר לי רבי נפתלי שכבר הלך לקרא הדוקטור, וקצפתי עליו מאד על זה כי דעתי לא היתה מרצה לזה בשום אופן לקרא הדוקטור אליו, ובענין זה יש הרבה לספר, אך לסוף התגברו ונמנו ורבו עלי וקראו דוקטור אליו ולא הועיל כלום וקרוב הדבר שקרב הסתלקותו, ומן אותה השעה והלאה לא זזנו ממנו. ובאותו הלילה הוא ליל ששי ערב סכות, לנתי אצלו ובאותו הלילה סדר צוואה לפני, ליתן שלוש מאות אגמים לבתו חיה תחיה ולאשתו הכתובה וכו' ואמר וכו' ואמר לי: יש עוד מה לומר, השבתי לו: גם זה אין אתם צריכים לומר כי אתם בעצמכם תשיאו את בתכם (כי לא רציתי לשמע ולהכניס בלבי כלל מה שהוא מדבר מהסתלקותו). ענה ואמר: אצל השם יתברך הכל אפשר (כי כן היתה דרכו בקודש שלא היה מתעקש על שום דבר עם

ועתה אל תעצבו ... (מה,ה)

שבת ויגש

כל מי שבא אל הצדיק בתוך כלל הקבוץ הוא גם כן בכלל צדיק. כי באמת ועמד קלם צדיקים. כי יש בכל אחד מישראל נקדת האמת שהוא בחינת צדיק, ששם מקור השמחה בחינת שמחו צדיקים בה'. אך מחמת מרירת הגלות בכלל ובפרט נעלם בחינת צדיק שיש אצל כל אחד. אבל תיכף שמתקבצים אל הצדיק שהוא איש אשר רוח בו, מאיר בחינת נקדת צדיק שיש אצל כל אחד. ועל ידי זה נתרבה השמחה בחינת אור צדיקים ישמח. וזה בחינת מה שאמר יוסף לאחיו ועתה אל תעצבו, כי מאחר שזוכין להתקבץ יחד אל הצדיק האמת בחינת יוסף, בודאי אין להתעצב עוד רק צריכים לשמוח הרבה, בחינת ברבות צדיקים ישמח העם (לקוטי הלכות - הלכות ברכת הודאה ו' - אות מ"ב מתוך אוצר היראה - צדיק - ס"ה):

כי למחיה שלחני אלקים לפניכם ... (מה,ה)

כמו שאמרו רבותינו ז"ל שנתפזרו השבטים בכל שערי מצרים לבקש את יוסף במסירת נפש אם ליהרג חס ושלום וכו'. וזה היה תקון למה שפגמו תחילה בכבוד יוסף הצדיק. עד שעל ידי זה זכו שנתודע להם יוסף וזכו לכל טוב על ידו, בבחינת "כי למחיה שלחני אלקים לפניכם וכו'". כמו כן צריכין בכל דור ודור לשוטט ולבקש ולחפש מאד מאד את הצדיק האמתי בחינת יוסף בכל מיני חפוש במסירת נפש ממש. כי עיקר החיות והקיום והשארית של כל ישראל וכל העולמות התלויים בהם הכל על ידי הצדיק האמת בחינת יוסף שזוכין ישראל לבקשו, עד שמוציאין אותו ומתקרבים אליו. ועל ידי זה זוכין לגאולה שלימה ולהשיר שיתער לעתיד. אשרי הזוכה ומחכה ומשתוקק לזה באמת (לקוטי הלכות - הלכות כבוד רבו ג' - אות כ"ב מתוך אוצר היראה - צדיק - קל"ט):

והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים ... (מה,ג)

כשזוכין לתקון הברית בשלימות על ידי זה מעלין כל הכבוד דקדושה מן הסטרא אחרא ואז זוכין לקבל כבוד גדול גם מהם בעצמם שזה בחינת הכבוד הגדול שהיה ליוסף במצרים, כמו שכתוב: והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים וכו' (לקוטי הלכות - הלכות חובל בחבירו ג' - אות י"ג מתוך אוצר היראה - כבוד - כ"ד):

אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה ... (מ,ד)

... ומובן בספרים שבזה הפסוק מרמז כל סוד גלות ישראל, ועיקר הוא גלות הנפש כל העליות והירידות העוברים על איש הישראלי שזה עיקר סוד הגלות והגאולה שהכל בבחינת אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה, שזהו בחינת ירידה תכלית העליה, כמובא. והעיקר הוא התחזקות שצריכין להתחזק מאד מאד בתקף התגברות מרירות הירידה, עד שנדמה שכמעט כמעט, חס ושלום, שדייקא משם ירחם עליו ה' יתברך ויושיעו ויקרבו אליו, כי לא יטוש ה' את עמו וכו'. וכמו שכתוב: אם אמרתי מטה רגלי חסדך ה' יסעדני וכו'. וכתוב: ואמר אבד נצחי ותוחלתי מהי זאת אשיב אל לבי על כן אוחיל חסדי ה' כי לא תמנו כי לא כלו רחמינו חדשים לבקרים וכו'. וכן בפסוקים רבים, ובפרט בדברי רבותינו ז"ל מברר שדייקא כשישראל הם בתכלית הדחקות והצרה, חס ושלום, אז דייקא יש סבר ותקוה לישועה גדולה. וכמו שאמרו במדרש על פסוק ועלה ימן הארץ דייקא, עיין שם. וכן הוא בפרטיות בכל אדם ובכל זמן, כי ה' יתברך מהפך המכה לרפואה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל וכל זה מרמז בפסוק: אנכי ארד וכו' הני"ל (לקוטי הלכות - הלכות שילוח הקן ה' - כ"ג):

שום אדם), ואמר: אלו השלוש שנים, חייתי בנס (היינו השלוש שנים מיום שהגיע לו החולאת הזאת של ההוסט עד עתה שהם במשך שלוש שנים). ואחר כך, אמר לי: גם לכם, היה ראוי לומר איזה דבר, אבל אתם אנשים קטנים מאד. עניתי ואמרתי לו: אם-כן, בוודאי הרחמנות גדול עלינו ובוודאי אתם צריכים לחיות עוד (כי לא הייתי רוצה להפצירו שייגיד לי איזה דבר צוואה, רק שיחיה עוד כי זה היה כל מגמתנו כנייל). השיב: אצל השם יתברך הכל אפשר (כאומר אני יודע שקרוב ההסתלקות, רק בוודאי מהשם יתברך אין שום דבר נמנע). כל זה היה בליל השייך ליום ששי ערב סכות, וכל אותה הלילה היה רעש גדול כי בכל פעם התגברה עליו חלשתו יותר, ויצא ממנו דם על ידי ההוסט הרבה מאד, מיום שני דראש השנה עד הנה אשר לא יאמן כי יספר. וקרוב לאור היום, קראו הדוקטור שלא ברצוני, והוא זכרונו לברכה בדרכיו הנפלאים, מסר עצמו אז לרצון העולם שהם יעשו עמו כרצונם בעניין הדוקטור, כך הבנתי מדעתו הקדושה. ואני קראתי תגר על שהם קוראים הדוקטור, אבל לא שמעו לי, ובענין זה של הדוקטור, אין כאן מקום להאריך.

עצות ותפילות

(לקוטי עצות - גנינה, אות ט')

הוא מעלה את הנשמות שנפלו לאפיקורסות, שאין עליה תשובה.

... רחם עלינו ברחמיך הרבים המלאים בכל העולמות מראש ועד סוף, כי הכל בראת בשביל רחמיך לבד, כדי לגלות רחמנותך בעולם, ואפילו בחלל הפנוי שהוא תכלית הצמזום והדין, גם שם מלבש ונסתר רחמנותך, כי עיקר הצמזום של החלל הפנוי היה רק בשביל לגלות רחמנותך בעולם, כאשר ידעת בעצמך גודל רחמיך וחנינותיך וחסדיך הרבים והעצומים שיש להם כח להגן ולרחם גם עלינו, ולהוציאנו מכל המקומות המטנפים מכל מקומות הרעים, ולהעלותינו מהרה ולהכניסנו בתוך כל מדרגות ומקומות הקדושים באמת, ולהשיבנו בתשובה שלמה לפניך באמת ובלב שלם.

אלקי עולם, ברחמיך

הרבים רחם עלינו אדון עזנו צור משגבנו מן ישענו משגב בעדנו.

פנה אדון בעצבון רוח, צפה בשברון לב, קרוב אתה לרחוקים, רוצה אתה

בתשובת רשעים, ש-די המצא לדורשיך תאמר הנני למבקשיך. החיינו וקיימנו והשיבנו בכל מיני קדשות וטהרות המשיבין את הנפש דקדשה. זכנו לשיר ולתן ולנגן לפניך שירים ונגונים קדושים, לנצח בשירים ונגונים הנמשכין מאמונתך הקדושה, אשר יש להם כח להמשיך עלינו אמונה הקדושה, ולבטל מן הלב כל מיני עקמימיות וכפירות ומבוכות

שבלב, וכל מיני בלבול הדעת, ולעורר ולהמשיך הלב באמת אלך ולתורתך ולעבודתך האמתית. "עורה כבודי עורה הנבל וכונר אעירה שחרי".

ותשפיע ותמשיך ותגלה לנו שירים וזמירות ונגונים קדושים הנמשכין מראש אמונה, מהנגון והשיר העליון של משה רבנו עליו השלום, אשר כל השירות והנגונים שבעולם נמשכין ממנו, ועל-ידי-זה נזכה לאמונה שלמה באמת, ויקים בנו מקרא שכתוב, "תבואי תשורי מראש אמונה" (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה ס"ד):

שיחות

(מר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... [ובפתק של רבנו הקדוש, עוד] שני דברים,

"נהייתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי", אתה יכול להתחזק "חזק ואמץ בעבודתך", זה כבר נחתם, הוא מגלה לי שני דברים, "נהייתי מאד מעבודתך" "ועליך אמרתי" והוא חותם על זה, זה הוא המכתב, הוא מודיע לי שני דברים, "נהייתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי" מיין פייעריל וועט טלען ביז משיח וועט קומען", "חזק ואמץ בעבודתך", אני נפילתי בדעתי לגמרי, אם כן "נהייתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי", אתה יכול להתחזק "חזק ואמץ בעבודתך", ורבנו הקדוש החתימה הוא על השורה השביעית, זה שבת, זה הצדיק הוא בחינת שבת, וגם כן יש הסוד, ובוה אגלה לך סוד והוא, "ימלא וגדיש מקו לקו (פיצ'פיצ'יה)", זה השם של המלאך של תקיעת שופר, זה המילה הוא בכתובה רגילה שהוא כתב, זה אותיות רש"י, וזה אותיות רגילות שכותבים, ומכירים שזה כתב יד כתב ידו, בשביל זה רש"י, אבל זה כתב ידו, אני לא מבין את הסוד, "ובחזוק עבודה תבינהו", אם אני אחזיק בעבודת השם, "תבינהו", ועכשיו, הוא מגיד לי הסימן,

שרק אני ידעתי מזה... זה היה בסוד, הוא מגלה לי סימן י"ז בתמוז, אוי, רבנו של עולם, רבנו של עולם, על-כל-פנים העיקר הדיבורים, שאנחנו צריכים לגלות ולפרסם ולמסור נפשנו על ענין הזה שכל הגאולה תלויה ברבנו רבי נחמן מברסלב ללמוד ספריו... כל אות, כל תורה, כל דיבור שלו הוא אור כזה, שהוא מדבר אליך, מדבר מה שאתה צריך, כל העניינים שעוברים עליך, שעברו עליך, שעוברים עליך, וכן לזה וכן זה, וכן כל אחד ואחד, וכן אני, וכל אחד ואחד, וכל דיבור שגילה רבנו הוא כלליות של כל אחד מישראל, מה שעובר עליו ומה שעבר עליו, המחלות שלו והרפואות, לא רק המחלות, הוא מתקן, מטהר ומרפא כל החולים, כל הגרועים שבעולם שאין להם שום תקומה, שום צדיק לא יכול לעזור להם, אבל רבנו רבי נחמן אמר: "ואני רופא אותה", זה הסוף של המעשה של השבעה בעטליריס', בסוף המעשה הזו אומר הבעטלר השישי: "הבת מלכה קיבלה כל הכדורים עם כל הארסיים, והיא נפלה חלשות, נו, "ואני רופא אותה", זה הולך על כל עם ישראל, על כל אחד ואחד, "ואני רופא אותה", כבר נפלה, קיבלה כל הכדורים והיא נפלה, "ואני רופא אותה", רק "אני רופא אותה", אין מי שיכול לרפאות את... אבל זה רבנו הקדוש הבעטלר אמר: "ואני רופא אותה", אז רבנו הקדוש גילה על עצמו שהוא הבעטלר הזה, שהוא רופא אותה, "ואני רופא אותה", הוא אמר על עצמו...

אנחנו מאושרים, אנחנו כבר יש לנו כל התיקונים והרפואות והישועות שאנחנו צריכים כל אחד ואחד, על ידי רבנו רבי נחמן, ורבנו רבי נחמן הוא השרש של התורה, הוא השרש של האמונה, הוא השרש של כל אחד מישראל, איך שנמצא, באיזה מקום שירד, באיזה מקום שהוא נמצא, הוא מוציא אותו, הוא מרפא אותו, מה שאי אפשר לרפאות חולה כזה, זה חולה כזה שאין אין רפואה למחלה כזה, אבל רבנו רבי נחמן הוא גילה, שהוא כן יכול לרפאות ולתקן הכל, יש בזה עניינים פלאים נעלמים מאד, אבל לא נתגלה בעולם, כי אני זוכר לפני שבעים שנה כשנתקרבתי לרבנו היה איסור ללמוד ספרי ברסלב, אני מצאתי ספר ברסלב ולא ידעתי שזה ברסלב ואני קראתי בזה, אז ראו, "מה אתה עושה? אתה לומד בזה הספר?" -

זה הפעם הראשון ששמעתי שיש ברסלב בעולם, לא ידעתי שיש ברסלב בעולם, אז ידעתי שיש ברסלב. "אתה לא יודע שזה מספרי ברסלב? אסור לקרוא בזה", ברוך השם היום יכולים לקרוא בכל בית כנסת, כל אחד מי שרוצה ללמוד, זה סימונים על הגאולה, לפי תפילתנו, לפי מעשינו, כבר אין שום תיקון לחולים כאלה, אבל כבר היה רבנו רבי נחמן בעולם והוא יכול לתקן כל המחלות, אין שום מקום שלא יכול לתקן ולרפאות, אז כשאנחנו שומעים את זה, אנחנו צריכים למסור נפשנו לרבנו רבי נחמן הקדוש, התורות שלו והתפילות וההלכות, יש ספר "ליקוטי הלכות", וגם "ליקוטי עצות", כולם אנחנו צריכים, אנחנו צריכים להיות בקי בספר "ליקוטי מוהר"ן", רבנו הקדוש אמר, שצריכים להיות בקי בזה שיכולים להגיד בעל פה ישר והפוך, אפילו הפוך, כל כך בקיאות צריכים לזה, כי זה כל חיותינו, כל דיבור הוא כל חיותינו, כל דיבור שלו, אפילו דיבור אחד.

ורבנו הקדוש גילה שהוא מרומז בפסוק: "ניחל נובע מיקור ח'כמה", והוא ר"ת נחמ"ן, והוא מרומז בזה הפסוק "ניחל נובע מיקור ח'כמה", הוא נובע ונובע, ונובע מקור חכמה שלא היה, חכמה כזה שלא היה עדיין בעולם, יש לנו תורה וכל הספרים של כל הצדיקים, וזה השרש של כל התורה, זה עולה על הכל, על ידי זה אנחנו יכולים להתקרב לתורה, לידע לראות אור התורה, בתורה, יש הרבה כוחות, יש סם חיים ולהפך, ועל ידי רבנו הקדוש זוכים לראות אור התורה כמו שצריכים, יש בזה עניינים נעלמים מאד, אבל עכשיו אנחנו רואים שכל העולם, אפילו גויים, חכמי הגויים, באוניברסיטה הם מתפלאים מאד על רבנו רבי נחמן מברסלב, אפילו גויים, אני דיברתי עם כמה אנשים שיודעים בזה מלונדון ומאנגליה, הם מדברים תמיד על רבי נחמן מברסלב, על המעשיות, על דיבוריו, ורואים שכל העולם ממשכים עצמם לרבנו רבי נחמן מברסלב... היה הרבה צדיקים בעולם, הבעל שם הקדוש ותלמידיו - היה הרבה תלמידים... רק נשאר לנו כאילו יש יחיד בעולם רבי נחמן מברסלב, העיקר להוציא מזה, שאנחנו צריכים למסור נפשנו להיות בקי בדיבוריו הקדושים, אבל באמונה...

12 איל

לע"נ המדוכא כיפורין מנשה בן יונתן וחתן (א"א תשרי)